

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

MAREA CAMERĂ

CAUZA O'HALLORAN ȘI FRANCIS ÎMPOTRIVA MARII BRITANII

(Cererile nr. 15809/02 și 25624/02)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

29 iunie 2007

În cauza O'Halloran și Francis împotriva Marii Britanii,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, întrunită în Marea Cameră compusă din:

Jean-Paul Costa, *Președinte*,

Luzius Wildhaber,

Christos Rozakis,

Nicolas Bratza,

Boštjan M. Zupančič,

Rıza Türmen,

Volodymyr Butkevych,

Josep Casadevall,

Matti Pellonpää,

Snejana Botoucharova,

Stanislav Pavlovski,

Lech Garlicki,

Javier Borrego Borrego,

Alvina Gyulumyan,

Ljiljana Mijović,

Egbert Myjer,

Ján Šikuta, *judcători*,

și Vincent Berger, *Jurisconsult*,

Deliberând în ședință închisă la 27 septembrie 2006 și la 23 mai 2007,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la ultima data menționată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află două cereri (nr. 15809/02 și 25624/02) depuse la Curte împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale ("Convenția") de către doi cetățeni ai Regatului Unit, dl Gerard O'Halloran și dl Idris Richard Francis ("reclamanți"), la 3 aprilie 2002, și, respectiv, 15 noiembrie 2001.

2. Reclamanții, unuia dintre care i-a fost asigurată asistență judiciară, au fost reprezentați de dl J. Welch din Liberty, Londra. Guvernul Regatului Unit ("Guvernul") a fost reprezentat de către Agentul său, dl D. Walton de la Ministerul Afacerilor Externe și Commonwealth.

3. Dl O'Halloran a susținut că a fost condamnat exclusiv sau în principal în baza declarației pe care a fost obligat să o furnizeze sub amenințarea unei pedepse similare celei prevăzute de infracțiunea propriu-zisă. Dl Francis s-a plâns de faptul că obligația de a furniza probe privind infracțiunea de

comiterea căreia a fost bănuț, i-a încălcat dreptul de a nu se incrimina. Ambii reclamanți au invocat articolul 6 § 1 și 2 din Convenție.

4. Cererile au fost repartizate Secțiunii a Patra a Curții (articolul 52 § 1 din Regulamentul Curții). La 26 octombrie 2004, cererile au fost conexate și, la 25 octombrie 2005, au fost declarate admisibile de către o Cameră a acelei Secțiuni compusă din Josep Casadevall, Nicolas Bratza, Matti Pellonpää, Stanislav Pavlovski, Lech Garlicki, Ljiljana Mijović, Ján Šikuta, judecători, și Michael O'Boyle, Grefier al Secțiunii. La 11 aprilie 2006, Camera și-a declinat competența în favoarea Marii Camere, fără ca vreo parte să fi avut vreo obiecție (articolul 30 al Convenției și articolul 72 al Regulamentului Curții).

5. Componenta Marii Camere s-a constituit în conformitate cu prevederile articolului 27 § 2 și 3 al Convenției și articolului 24 al Regulamentului Curții. La 19 ianuarie 2007, a expirat mandatul lui Luzius Wildhaber în calitate de președinte al Curții. Jean-Paul Costa l-a succedat în această calitate și a preluat președinția Marii Camere în cauza de față (articolul 9 § 2 al Regulamentului Curții). Luzius Wildhaber și Matti Pellonpää au continuat să examineze cauzele după expirarea mandatelor lor, în conformitate cu articolul 23 § 7 al Convenției și articolul 24 § 4 al Regulamentului Curții.

6. Reclamanții și Guvernul au prezentat observații cu privire la fond.

7. La 27 septembrie 2006, a avut loc o audiere publică în Palatul Drepturilor Omului din Strasbourg (articolul 59 § 3).

În fața Curții au compărut:

(a) *din partea Guvernului*

DI	D. WALTON,	<i>Agent,</i>
DI	D. PERRY,	<i>Avocat,</i>
DI	L. CLARKE,	
DI	M. MAGEE,	
DI	J. MOORE,	<i>Consultanți;</i>

(b) *din partea reclamanților*

DI	B. EMMERSON QC,	<i>Procuror,</i>
DI	J. WELCH,	<i>Avocat,</i>
DI	D. FRIEDMAN,	<i>Consultant,</i>
DI	G. O'HALLORAN,	
DI	I. FRANCIS,	<i>Reclamanți.</i>

Curtea a audiat pledoariile dlui Emmerson și ale dlui Perry și răspunsurile lor la întrebările adresate de judecători.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

8. Reclamanții s-au născut în 1933 și 1939 și locuiesc în Londra, și, respectiv, în Petersfield.

A. DI O'Halloran (cererea nr. 15809/02)

9. La 7 aprilie 2000, la 04:55, un vehicul al cărui proprietar înregistrat era reclamantul, cu numărul de înmatriculare T61 TBX, a fost înregistrat de o cameră video de monitorizare a vitezei, având viteza de 69 de mile pe oră (mpo) pe autostrada M11, pe care limita provizorie de viteză era de 40 mpo.

10. La 17 aprilie 2000, secția de poliție pentru urmărirea penală a infracțiunilor surprinse de camere video a Jandarmeriei din Essex i-a scris reclamantului:

”Sunt în posesia de probe fotografice precum că conducătorul autovehiculului T61 TBX nu a respectat limita de viteză ... Se intenționează inițierea de proceduri împotriva conducătorului auto pentru infracțiunea de nerespectare a limitei de viteză ... Ați fost indicat ca fiind conducătorul autovehiculului în momentul comiterii pretensei infracțiuni și sunteți obligat să respectați dispozițiile notificării de pe pagina 2. Trebuie să vă avertizez că, dacă nu vă veți conforma acestei reclamații în termen de 28 de zile, veți comite o infracțiune și veți fi susceptibil de condamnare la o pedeapsă maximă, similară cu cea a pretensei infracțiuni - o amendă de £ 1,000 și 3-6 puncte de penalizare.”

11. Notificarea de urmărire penală atașată informa reclamantul că se intenționa inițierea procedurilor împotriva conducătorului auto al autovehiculului. El a fost rugat să furnizeze numele și adresa completă a conducătorului auto al autovehiculului în momentul respectiv sau să ofere alte informații pe care poate să le ofere și care ar fi condus la identificarea conducătorului auto. El a fost informat din nou că nefurnizarea de informații reprezenta o infracțiune în conformitate cu articolul 172 din Legea privind Traficul Rutier din 1988.

12. Reclamantul a răspuns la scrisoare, confirmând că el se afla la volanul autovehiculului la momentul respectiv.

13. La 27 martie 2001, reclamantul a fost citat la Judecătoria Essex-ului de Nord, unde a fost audiat pentru conducere cu depășirea limitei de viteză. Înainte de proces, reclamantul a încercat să obțină excluderea declarației făcute ca răspuns la notificarea de urmărire penală, bazându-se pe articolele 76 și 78 ale Legii cu privire la Poliție și Probele Penale din 1984 coroborate cu articolul 6 al Convenției. Cererea sa a fost refuzată în baza deciziei Consiliului de Coroană în *Brown c. Stott* [2001] 2 WLR 817. Ulterior, acuzarea a invocat fotografia vehiculului aflat în viteză și recunoașterea

obținută ca rezultat al cererii prevăzute în articolul 172. Reclamantul a fost condamnat și amendat cu 100 de lire sterline (GBP), fiind obligat să achite GBP 150 pentru plata cheltuielilor și i-au fost aplicate șase puncte de penalizare.

14. La 11 aprilie 2001, reclamantul a solicitat magistraților să supună opiniei Înaltei Curți:

”Dacă în împrejurările din prezenta cauză, recunoașterea că inculpatul a fost într-adevăr conducătorul auto ar fi trebuit să fie exclusă în temeiul articolelor 76 și 78 ale Legii cu privire la Poliție și Probe Penale din 1984, ținând cont de Legea cu privire la Drepturile Omului și de cauzele recente asupra cărora s-a pronunțat Curtea Europeană asupra faptului el ar fost obligat să se auto-incrimineze?”

15. La data de 23 aprilie 2001, grefierul l-a informat pe reclamant că magistrații au refuzat să supună cauza Înaltei Curți, pe motiv că chestiunea a fost deja decisă definitiv de către Consiliul de Coroană în *Brown c. Stott* (citată mai sus) și de către Înalta Curte în *Procurorul General c. Wilson* ([2001] EWHC Admin 198).

16. La 19 octombrie 2001, cererea reclamantului de revizuire judecătorească a deciziei magistraților a fost respinsă.

B. DI Francis (cererea nr. 25624/02)

17. Un autovehicul, al cărei proprietar înregistrat era reclamantul, a fost surprinsă de camera video de înregistrare a vitezei la 12 iunie 2001 conducând cu 47 mpo, limita de viteză fiind de 30 mpo.

18. La 19 iunie 2001, Comisariatul de Poliție din Surrey i-a expediat reclamantului o notificare de urmărire penală cu următorul conținut:

”În conformitate cu articolul 1 al Legii cu privire la Contravenienții Rutieri din 1988, vă informăm despre intenția de inițiere a procedurilor împotriva conducătorului autovehiculului de marca Alvis cu număr de înmatriculare EYX 622 ...

Această afirmație este susținută prin mijloace de probă fotografice/video. Sunteți înregistrat în calitate de proprietar/posesor/conducător sau utilizator al autovehiculului de mai sus, la momentul comiterii preținsei infracțiuni, și vi se cere să furnizați numele și adresa completă a conducătorului auto, la ora și locația specificată. În conformitate cu articolul 172 al Legii privind Traficul Rutier, vi se cere să oferiți informațiile specificate în termen de 28 de zile de la primirea acestei notificări. Imposibilitatea de a furniza această informație vă poate face pasibil de urmărire penală. Sancțiunea la care puteți fi supus în caz că veți fi condamnat pentru nefurnizarea de informații este similară cu cea pentru infracțiunea în sine, adică o amendă și puncte de penalizare.”

19. La 17 iulie 2001, reclamantul a scris Comisariatului de Poliție din Surrey, invocând dreptul său la tăcere și privilegiul de a nu se auto-incrimina.

20. La 18 iulie 2001, Poliția din Surrey l-a informat pe reclamant că instanța a constatat în apelul depus în *Brown v. Stott*, citată mai sus, că articolul 172 nu a încălcat aceste drepturi.

21. Reclamantul a refuzat să furnizeze informația.

22. La 28 august 2001, reclamantul a fost citat la Judecătoria pentru nerespectarea articolului 172 (3) al Legii privind Traficul Rutier din 1988. El a obținut o amânare.

23. La 9 noiembrie 2001, Judecătoria i-a încuviințat o nouă amânare, aparent, cu referire la procedură inițiată de reclamant printr-o cerere la Strasbourg. Reclamantul a depus o cerere la Curte la 15 noiembrie 2001, în temeiul articolului 6 § 1 și 2 al Convenției.

24. La 8 februarie 2002, Judecătoria a anulat amânarea și a fixat ședința de judecată pentru 15 aprilie 2002, dată la care reclamantul a fost condamnat și amendat cu GBP 750, GBP 250 pentru cheltuieli și trei puncte de penalizare. El afirmă că amenda a fost substanțial mai mare decât cea care ar fi fost aplicată dacă ar fi pledat vinovat pentru comiterea infracțiunii de exces de viteză.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

A. Legislația cu privire la traficul rutier

25. Articolul 172 al Legii privind Traficul Rutier din 1988 ("Legea din 1988"), reglementează obligația de a oferi informații, în anumite circumstanțe, despre un conducător auto al unui autovehicul. Alineatul (1) se referă la infracțiunile rutiere cărora se aplică articolul. Acestea includ parcarea pe o pistă pentru bicicliști (în conformitate cu articolul 21 al Legii din 1988) și provocarea morții prin conducere cu neglijență (articolul 1), infracțiunile stipulate într-o serie de alte prevederi, inclusiv excesul de viteză, și omuciderea de către conducătorul unui autovehicul.

Alineatul 2 prevede următoarele:

"În cazul în care conducătorul auto al unui autovehicul se presupune a fi vinovat de o infracțiune pentru care se aplică acest articol -

(a) persoana care deține vehiculul va furniza astfel de informații cu privire la identitatea conducătorului auto ca cele care pot fi solicitate de, sau în numele unui ofițer șef al poliției, și

(b) orice altă persoană va oferi dacă este necesar, după cum se menționează mai sus, orice informație pe care este abilitat să o furnizeze și poate duce la identificarea conducătorului auto."

Alineatul 3 prevede următoarele:

"Sub rezerva dispozițiilor următoare, o persoană care nu respectă o cerință prevăzută în alineatul (2) de mai sus se face vinovată de comiterea unei infracțiuni."

Alineatul 4 prevede următoarele:

”O persoană nu va fi vinovată de comiterea unei infracțiuni în temeiul paragrafului (a) al alineatului (2) dacă demonstrează că nu a știut și nu a putut stabili, cu o diligență rezonabilă, identitatea conducătorului autovehiculului.”

26. O persoană declarată vinovată de comiterea unei infracțiuni în temeiul alineatului 3 îi poate fi retrasă sau i se pot aplica trei puncte de penalizare; i se poate aplica o amendă de până la nivelul trei de pe scara standard, care este, GBP 1.000.

27. Articolul 12 (1) al Legii cu privire la Contravenienții Rutieri din 1988 prevede că, în cadrul unui proces sumar în cazul unei infracțiuni relevante, inclusiv a infracțiunilor referitoare la excesul de viteză, în calitate de probă a acestui fapt poate fi acceptată o declarație scrisă, semnată de bănuț, în conformitate cu articolul 172 (2) al Legii din 1988, precum că acesta a fost conducătorul autovehiculului la acea dată.

B. Legea cu privire la Poliție și Probele Procesual Penale din 1984

28. Articolul 76 prevede următoarele:

”(1) O mărturisire făcută de o persoană bănuț poate fi administrată, în orice procedură, în calitate de probă împotriva sa, în măsura în care este relevantă pentru orice chestiune examinată în cadrul procedurilor și nu este exclusă de către instanța de judecată în conformitate cu prezentul alineat;

(2) În cazul în care, în orice procedură în care acuzarea propune să prezinte în calitate de probă o mărturisire făcută de bănuț, instanța constată că mărturisirea a fost sau ar fi putut fi obținută -

(a) prin persecutarea persoanei care a făcut-o; sau

(b) ca urmare la ceea ce posibil s-a spus sau s-a realizat, în circumstanțele existente la moment, pentru a face necredibilă orice confesiune care ar putea fi făcută de el în consecință,

(c) instanța nu trebuie să permită administrarea mărturisirii în calitate de probă împotriva lui, cu excepția situațiilor în care acuzarea demonstrează instanței de judecată, dincolo de orice îndoială rezonabilă că mărturisirea (în ciuda faptului că aceasta poate fi adevărat), nu a fost obținută în acest mod.

...”

29. Articolul 78(1) prevede următoarele:

”În orice procedură, instanța de judecată poate refuza să admită probele pe care intenționează să se bazeze acuzarea dacă se constată că, având în vedere toate circumstanțele, inclusiv circumstanțele în care au fost obținute probele, admiterea acestora ar avea un astfel de efect advers asupra corectitudinii procedurilor, încât instanța de judecată nu trebuie să le admită.”

C. Dreptul național pertinent

30. În *Brown v. Stott*, citată mai sus, Consiliul de Coroană a examinat cauza unei femei arestate pentru furt în magazine, în apropierea unui autovehicul care părea a fi al ei. Ea a fost supusă unui test de alcoolemie care a fost pozitiv. Cu scopul de a stabili dacă ea s-a făcut vinovată de conducere în stare de ebrietate (spre deosebire de articolul 5 al Legii din 1988), poliția i-a expediat un aviz conform articolului 172. Procurorul fiscal a încercat să folosească răspunsul ei că s-ar fi aflat la volan, în calitate de temei pentru o urmărire penală pentru depășirea limitei de viteză în stare de ebrietate. Înalta Curte de Justiție a admis recursul pârâtei, constatând că urmărirea penală nu se putea baza pe mărturiisrile pe care ea a fost obligată să le facă.

31. În recursul depus de procurorul fiscal, Consiliul de Coroană a constatat că utilizarea recunoașterii nu a încălcat cerințele prevăzute în articolul 6 al Convenției. Lordul Bingham de Cornhill, pronunțând hotărârea de bază, a constatat, printre altele:

”Incidența mare a numărului de decese și vătămări corporale care se produc pe drumuri, cauzate de utilizarea necorespunzătoare a autovehiculelor, este o problemă foarte gravă comună aproape tuturor societăților dezvoltate. Necesitatea de a o soluționa într-un mod eficient, în beneficiul publicului, nu poate fi pusă la îndoială. Printre alte moduri în care societățile democratice au încercat să abordeze problema este prin supunerea utilizării de autovehicule la un regim de reglementare și emiterea dispozițiilor de executare prin identificarea, urmărirea penală și sancționarea contraveniențelor - conducători auto. Materialele ... deși incomplete, relevă răspunsuri diferite la problema executării. În unele sisteme juridice (ca de exemplu Spania, Belgia și Franța), proprietarul înregistrat este prezumat a fi conducătorul vinovat de comiterea infracțiunilor de trafic minore, cu excepția cazului în care acesta demonstrează că o altă persoană se afla la volan la momentul respectiv sau constată alte temeiuri pentru neatrageră la răspundere. Datorită faptului că există un interes public evident în aplicarea legislației privind traficul rutier, întrebarea crucială în acest caz este dacă articolul 172 reprezintă o reacție disproporționată, sau una care subminează dreptul unui bănuț la un proces echitabil, în cazul în care în cadrul procesului se administrează recunoașterea faptului aflării la volan.

Eu nu consider că articolul 172, aplicat în mod corespunzător, reprezintă o reacție disproporționată la această problemă socială gravă, și nu cred că recurgerea la mărturia reclamantului, în cazul de față, ar submina dreptul la un proces echitabil. Am ajuns la această concluzie reieșind dintr-un număr de motive.

1. Articolul 172 prevede adresarea unei singure întrebări simple. Răspunsul în sine nu-l poate incrimina pe bănuț, deoarece conducerea unui automobil nu reprezintă o infracțiune. Recunoașterea faptului aflării la volan, ca în prezentul caz, poate, desigur, constitui dovada unui fapt necesar pentru condamnare, dar articolul nu prevede sancționarea pentru un interogatoriu prelungit privind faptele despre care se pretinde că reprezintă infracțiuni, ceea ce, cum era de așteptat, a fost considerat inacceptabil în *Saunders*, și pedeapsa pentru refuzul de a răspunde conform articolului este moderată și non-privativă de libertate. În cazul de față nu există nicio bănuială de constrângere necorespunzătoare sau persecutare, care să poată genera mărturisiri incerte și, astfel,

să contribuie la înfăptuirea eronată a actului justiției, iar dacă ar fi existat dovezi de astfel de comportament, judecătorul ar avea atribuții suficiente de a exclude dovada mărturisirii.

2. În timp ce Înaltei Curți i-a fost atribuit dreptul de a face deosebire ... între acordarea unui răspuns conform articolului 172 și furnizarea de mostre, și s-a bucurat de autoritatea Curții Europene în *Saunders* ... pentru a face acest lucru, această deosebire nu ar trebui să fie, în opinia mea, dusă prea departe. Este adevărat că răspunsul pârâtului, fie verbal sau scris, ar crea noi elemente de probă, care nu au existat până când ea nu a vorbit sau a scris. În schimb, este recunoscută constatarea că procentul de alcool din sângele ei era un fapt, ce a existat înainte ca aceasta să sufle în aparatul de testare a alcoolemiei. Dar scopul pentru care i s-a solicitat să sufle în aparat (sub amenințarea cu aplicarea unei sancțiuni penale în caz de refuz) a fost de a obține probe care nu au fost disponibile până la efectuarea testului de alcoolemie, iar proba astfel obținută ar fi putut, în circumstanțe excepționale, fi suficientă pentru a condamna un conducător auto de comiterea unei infracțiuni ... [N]u este ușor de înțeles de ce o obligație de a răspunde la o întrebare este inacceptabilă și o cerință de a se supune unui test de alcoolemie - nu. Cu toate acestea, solicitarea ca reclamanta să se supună unui test de alcoolemie nu a fost criticată.

3. Toți cei care dețin sau conduc autoturisme știu că prin aceasta ei se supun unui regim de reglementare. Acest regim este impus nu pentru că deținerea sau conducerea de autoturisme este un privilegiu sau o favoare acordată de stat, ci pentru că deținerea și utilizarea de autovehicule (ca și, de exemplu, a armelor de foc ...) se consideră că pot cauza un prejudiciu grav. Este adevărat că articolul 172 (2) (b) permite adresarea întrebării dacă "orice altă persoană" care, dacă nu este proprietarul sau conducătorul auto, nu s-ar putea afirma că a acceptat tacit regimul de reglementare, deși cineva care nu a fost proprietarul sau conducătorul auto nu s-ar auto-incrimina indiferent de răspunsul pe care l-ar oferi. În cazul în care analizăm această situație în întregime și apare întrebarea dacă articolul 172 reprezintă un răspuns legislativ disproporționat la problema menținerii securității rutiere, indiferent dacă este afectat echilibrul între interesele comunității în general și interesele individului într-un mod care aduce prejudicii nejustificate persoanelor, indiferent dacă (pe scurt) principala probă ar încălca un drept fundamental al pârâtului, m-aș simți obligat să ofer răspunsuri negative. În cazul în care prezentul argument este unul bun, acesta s-a aflat la dispoziția cetățenilor britanici din 1966, dar din câte cunosc, nimeni din această țară, nu a criticat până la moment legislația pentru că este abuzivă."

Decizia a fost adoptată de către Înalta Curte Engleză în *Directorul Procuraturii Publice c. Wilson*, citată mai sus.

ÎN DREPT

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 §§ 1 ȘI 2 AL CONVENȚIEI

32. Reclamantii s-au plâns de faptul că au fost constrânși să ofere probe incriminatoare cu încălcarea dreptului de a păstra tăcerea și de a nu se auto-

incrimina. Articolul 6 al Convenției prevede, în măsura în care este relevant, următoarele:

”1. Orice persoană are dreptul ... în hotărârea temeiniciei acuzațiilor îndreptate împotriva sa, la judecarea cauzei sale în mod echitabil ... de către [o] ... instanță ...

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi stabilită prin lege.”

A. Aplicabilitatea articolului 6 § 1 al Convenției

33. Reclamanții au susținut că aspectul penal al articolului 6 § 1 este aplicabil în cazul lor, deoarece fiecare dintre ei a primit o notificare de urmărire penală și fiecare dintre ei a fost amendat, dl O'Halloran pentru depășirea limitei de viteză și dl Francisc pentru că a refuzat să dea numele conducătorului auto la data în cauză.

34. Guvernul nu a relevat că articolul 6 § 1 nu ar fi aplicabil în aceste cauze.

35. Curtea constată că reclamanții au fost ”afecțați în mod substanțial” de notificările de urmărire penală primite, precum că au fost ”acuzați” de comiterea infracțiunilor respective de exces de viteză, în sensul autonom al acestui termen prevăzut de articolul 6 al Convenției (a se vedea *Serves c. Franței*, 20 octombrie 1997, § 42, Culegere de hotărâri și decizii, 1997) VI. În orice caz, articolul 6 al Convenției poate fi aplicabil cazurilor de constrângere în oferirea de probe chiar și în absența oricărei alte proceduri sau în cazul în care un reclamant este achitat în procedurile de bază (a se vedea *Funke c. Franței*, 25 februarie 1993, § § 39 și 40, seria A nr. 256 A, și *Heaney și McGuinness c. Irlandei*, nr. 34720/97, § § 43-45, CEDO 2000 XII).

36. Curtea recunoaște că articolul 6 este aplicabil în prezenta cauză.

B. Respectarea articolului 6 § 1 al Convenției

1. Argumentele părților

37. Guvernul a susținut că dreptul de a nu se auto-incrimina și dreptul la tăcere nu sunt absolute și aplicarea lor ar putea fi limitată, făcându-se referire la alte scopuri legitime de interes public. Pe lângă cauzele privind dreptul de a păstra tăcerea (a se vedea, de exemplu, *Saunders c. Regatului Unit*, 17 decembrie 1996, § 62, Culegere 1996-VI), acesta s-a referit la limitările accesului la instanță (a se vedea, de exemplu, *Ashingdane c. Regatului Unit*, 28 mai 1985, § 58, seria A, nr 93), jurisprudență care arată că, în anumite circumstanțe, Statelor Contractante li s-a permis să inverseze

sarcina probei privind anumite aspecte, cu condiția ca acest lucru să nu perturbeze echilibrul rezonabil între interesele individului și interesele generale ale comunității (a se vedea, de exemplu, *Salabiaku c. Franței*, 7 octombrie 1988, § 28, Seria A nr. 141-A), la limitări acceptabile cu privire la drepturile de apărare în cauzele cu privire la egalitatea armelor (a se vedea *Fitt c. Regatului Unit* [GC], nr. 29777 /96, § 45, CEDO 2000-II), interogarea martorilor (a se vedea *S.N. c. Suediei*, nr. 34209/96, § 47, CEDO 2002-V), precum și la principiul general conform căruia legislația națională este cea care trebuie să reglementeze în primul rând admisibilitatea probelor, inclusiv dovezile incriminatoare (a se vedea, de exemplu, *Khan c. Regatului Unit*, nr. 35394/97. § 38, CEDO 2000-V).

38. Guvernul a susținut că împuternicirea prevăzută în articolul 172 din Legea privind Traficul Rutier din 1998 ("Legea din 1998"), de a obține un răspuns la întrebarea legată de identitatea conducătorului vehiculului atunci când se presupune că s-a comis o infracțiune rutieră și utilizarea acelui răspuns în calitate de mijloc de probă în cadrul unei urmăriri penale sau, alternativ, de a urmări penal o persoană care nu a furnizat informații a fost în conformitate cu articolul 6. Există motive foarte întemeiate pentru care trebuie să i se solicite proprietarului să identifice conducătorul auto: infracțiunile rutiere sunt destinate să descurajeze comportamentul periculos care cauzează risc pentru public și descurajarea a fost condiționată de executarea eficientă (cercetările au arătat că camerele video de monitorizare a vitezei, etc., au redus numărul de accidente cu până la 28%), în general, nu a existat nicio alternativă evidentă, la împuternicirea prevăzută de articolul 172 și, fără o astfel de împuternicire, ar fi imposibil de a investiga și urmări în mod eficient în justiție infracțiunile de trafic, iar simplul fapt de a fi conducătorul unui autovehicul cu motor nu a fost, în sine, incriminator. Nici articolul 172 nu a încălcat prezumția de nevinovăție, deoarece sarcina generală a probei a rămas pe seama acuzării. Acesta a constatat în adresarea unei singure întrebări în circumstanțe speciale și toate măsurile de protecție obișnuite folosite împotriva utilizării probelor neveridice sau obținute prin mijloace improprii au rămas neschimbate, în timp ce pedeapsa maximă a constituit doar o amendă de GBP 1,000.

39. Guvernul a considerat că utilizarea articolului 172 a fost mai limitată în producerea de efecte asupra conducătorilor auto, decât potențiale alternative, cum ar fi deducerea de concluzii nefavorabile în urma faptului că deținătorul înregistrat nu a furnizat numele conducătorului auto atunci când i s-a cerut sau o prezumție legală a faptului că conducătorul înregistrat conducea vehiculul la acel moment, cu excepția cazului în care demonstrează contrariul. De asemenea, Guvernul a considerat că simplul fapt că alte tehnici legislative ar putea aduce în mod substanțial același rezultat a indicat că în discuție s-au aflat mai degrabă chestiuni de proporționalitate, decât despre natura absolută a drepturilor propuse de către solicitanți în cazuri de constrângere directă.

40. Reclamanții au susținut că problema gravă cauzată de utilizarea necorespunzătoare a autovehiculelor nu a fost suficientă pentru a justifica un sistem de constrângere care distruge esența drepturilor în temeiul articolului 6. Natura relativ minoră a sancțiunilor este irelevantă, deoarece articolul 6, inclusiv principiul împotriva auto-incriminării și dreptul de a păstra tăcerea, s-a aplicat procedurilor penale de toate tipurile, fără deosebire. Ei au contestat faptul că nu a existat nicio alternativă evidentă, afirmând că metodele de constrângere indirectă sau utilizarea informațiilor incriminatoare, obținute în mod obligatoriu în afara cadrului procedurilor penale, ar atinge același scop. Ei au susținut că un bănuț potențial sau real nu ar putea fi obligat sub amenințarea aplicării pedepselor să furnizeze informații pe care numai el era capabil să le ofere și care nu au putut fi furnizate de documente sau probe fizice independente de voința lui. Acuzării i s-a cerut să-și argumenteze cazul fără a recurge la constrângere aplicată în pofida voinței acuzatului.

41. Reclamanții au considerat că existența unor alte tehnici legislative în ajungerea la aceleași rezultate sau la rezultate similare, dar într-un mod mai puțin intruziv față de drepturile bănuțului (deducerea de concluzii nefavorabile din faptul că nu s-a răspuns la întrebări sau de stabilire a unei prezumții legale a faptului că proprietarul înregistrat era conducătorul auto, cu excepția cazului în care el sau ea a furnizat probe contrare), a confirmat faptul că regimul existent nu a fost strict necesar într-o societate democratică.

42. Ei au observat că, în *Saunders și Heaney și McGuinness* (ambele citate mai sus), Curtea a constatat că interesul public nu poate fi invocat pentru a justifica utilizarea de răspunsuri obținute în mod obligatoriu. Ei au respins argumentele Guvernului precum că nu a existat niciun fel de protecție împotriva utilizării de materiale în prevederile Legii cu privire la Poliție și Probele în Procesul Penal din 1984, deoarece articolele 76 și 78 ale Legii nu ar fi putut exclude mărturiile obținute în conformitate cu o dispoziție legală. Întrucât reclamanții au fost supuși constrângerii în timp ce erau subiecții unor proceduri penale în curs, și nu a unei investigații regulamentare, au existat, așadar atât încălcări ale articolului 6 § 1, cât și a articolului 6 § 2 din Convenție.

2. *Aprecierea Curții*

(a) *Introducere*

43. Curtea constată în primul rând că reclamanții s-au aflat, de fapt, în situații diferite. Dl O'Halloran a admis că el a fost conducătorul auto în momentul în cauză și a încercat, fără succes, să excludă această probă din proces. El a fost apoi condamnat pentru exces de viteză. Dl Francis a refuzat să furnizeze numele șoferului la ora și data menționată în notificarea de urmărire penală și a fost condamnat pentru refuz. Cazul dlui O'Halloran

pare, la prima vedere, asemănător cauzei *Saunders* (citată mai sus), în care reclamantul s-a plâns de utilizarea în cadrul procedurii penale de probe care, pretindea el, ar fi fost obținute cu încălcarea articolului 6. Cazul dlui Francis, pe de altă parte, ar părea să fie mai asemănător cauzelor *Funke* (citată mai sus), *J.B. c. Elveției* (nr. 31827/96, CEDO 2001 III), *Heaney și McGuinness* (citată mai sus) și *Shannon c. Regatului Unit*, (nr. 6563/03, 4 octombrie 2005), în fiecare din care reclamanul a fost amendat pentru ca nu furniza informații și în fiecare dintre care Curtea a examinat amenda independent de existența sau rezultatul procedurii de bază.

44. Cu toate acestea, chestiunea principală în fiecare caz, este dacă constrângerea unei persoane care este acuzată de exces de viteză în conformitate cu articolul 172 al Legii din 1998 de a face declarații care o incriminează sau ar putea conduce la incriminarea sa este compatibilă cu articolul 6 al convenției. În măsura în care este posibil, Curtea va examina, prin urmare, cele două cazuri împreună.

(b) Jurisprudența Curții

45. În cauza *Funke*, reclamantul a fost condamnat pentru neprezentarea de "acte și documente ... referitoare la operațiunile de interes pentru departamentul [vamal]", pe care ei au considerat că trebuie să existe (articolul 65 din Codul Vamal). Curtea a constatat că încercarea de a obliga însuși reclamantul să furnizeze dovezi ale infracțiunilor pe care se presupune că el le-ar fi comis, i-a încălcat dreptul său de a păstra tăcerea și de a nu contribui la incriminarea sa (*Funke*, citată mai sus, § 44). Curtea nu s-a mai pronunțat în continuare asupra naturii dreptului de a păstra tăcerea și de a nu se auto-incrimina.

46. Cauza *John Murray c. Regatului Unit* (8 februarie 1996, Rapoarte 1996 I) a vizat, printre altele, delimitarea imixtiunii în dreptul persoanei la tăcere în timpul interogatoriului și a procesului. Curtea a constatat că nu există nicio îndoială că "dreptul la tăcere în cadrul interogărilor poliției și dreptului de a nu se auto-incrimina sunt, în general, standarde internaționale recunoscute care stau la baza noțiunii de proces echitabil în conformitate cu articolul 6 (...) Prin oferirea protecției împotriva constrângerii necorespunzătoare din partea autorităților unui bănuț, aceste imunități contribuie la evitarea erorilor judiciare și la asigurarea scopurilor prevăzute în articolul 6" (a se vedea *John Murray*, citată mai sus, § 45). Curtea a văzut două extreme. Pe de o parte, era evident că bazarea unei condamnări exclusiv sau în principal pe tăcerea acuzatului sau pe refuzul de a răspunde la întrebări sau de a aduce el însuși dovezi, era incompatibil cu aceste imunități. Pe de altă parte, imunitățile nu pot și nu trebuie să împiedice luarea în considerare a tăcerii acuzatului, în situații care în mod clar au necesitat o explicație. Concluzia a fost că "dreptul la tăcere" nu a fost absolut (ibid., § 47). În analiza gradului de constrângere în această cauză, Curtea a constatat că tăcerea reclamantului nu a constituit o infracțiune sau

o sfidare a instanței și că tăcerea nu ar putea, în sine, să fie considerată ca o manifestare a vinovăției (ibid., § 48). Curtea distinge, astfel, această cauză de *Funke*, în care gradul de constrângere, de fapt, ”a distrus însăși esența privilegiului împotriva auto-incriminării” (ibid., § 49).

47. Cauza *Saunders* a făcut referire la utilizarea în cadrul procesului penal al reclamatului a declarațiilor care au fost obținute în urma constrângerii legale, în conformitate cu Legea Societăților din 1985. Prevederile naționale le solicitau funcționarilor din societăți să țină registre și să emită documente, să participe în cadrul inspecțiilor și să asiste inspectorii în investigația lor care putea să se soldeze cu aplicarea unei amenzi sau a pedepsei cu închisoarea pentru doi ani. Curtea a făcut referire la cauzele *John Murray* și *Funke* și a constatat că dreptul de a nu se auto-incrimina ținea în primul rând de respectarea voinței bănuțului de a păstra tăcerea. Aceasta nu se extindea la utilizarea în cadrul procedurilor penale de materiale care pot fi obținute de la bănuț prin utilizarea autorității, dar care aveau o existență independentă de voința bănuțului, cum ar fi probe de respirație, sânge și urină. Curtea a considerat că întrebarea referitoare la utilizarea de către acuzare a declarațiilor obținute de la reclamant de către inspectorii în urma constrângerii a constituit o încălcare nejustificată a dreptului ”a trebuit să fie examinată în lumina tuturor circumstanțelor cauzei”: în special, a trebuit să se stabilească dacă reclamantul a fost constrâns să dea probe și dacă utilizarea mărturiei a denaturat principiile de bază ale unui proces echitabil în temeiul articolului 6 § 1 (a se vedea *Saunders*, citată mai sus, § § 67 și 69).

48. În *Serves* (citată mai sus), reclamantul a fost citat în calitate de martor în cadrul unei proceduri în care el a fost inițial recunoscut în calitate de bănuț, deși la data citării martorilor și înfăptuirii procedurilor ulterioare, fazele relevante ale urmăririi penale au fost declarate nule. El a refuzat să depună jurământul în calitate de martor conform Codului de Procedură Penală, pe motiv că declarațiile care ar fi putut să fie solicitate în fața judecătorului de instrucție ar fi fost auto-incriminatoare. Curtea a admis că ar fi fost admisibil ca reclamantul să refuze să răspundă la întrebările unui judecător care ar fi fost de natură să-l orienteze în direcția prezentării de dovezi auto-incriminatoare, dar a descoperit că a fost impusă o amendă mai degrabă în vederea asigurării că declarațiile au fost veridice, decât să impună martorul să furnizeze probe. În consecință, amenzile au fost aplicate înainte de apariția vreunui risc de auto-incriminare (a se vedea *Serves*, citată mai sus, § § 43-47).

49. În *Heaney și McGuinness*, reclamantii, care au fost arestați în legătură cu un bombardament, au refuzat să răspundă la întrebări în conformitate cu legislația specială care îi solicită unei persoane să ofere o imagine completă a deplasărilor și acțiunilor sale într-o perioadă specificată. Ei au fost achitați de infracțiunea de fond și privați de libertate pentru că nu au oferit o descriere a deplasărilor lor. După revizuirea jurisprudenței și

constatarea că articolul 6 § 1 și 2 este aplicabil, Curtea a admis că dreptul la tăcere și dreptul de a nu se auto-incrimina nu erau drepturi absolute. Apoi a constatat, după luarea în considerare a măsurilor procedurale de protecție disponibile, că "gradul de constrângere" impus reclamanților, și anume, o condamnare și pedeapsa cu închisoarea pentru că nu au oferit "o explicație completă a deplasărilor [lor] și acțiunilor pe parcursul oricărei perioade specificate și informații de care [ei] dispun în ceea ce privește comiterea sau intenția de a comite [infracțiunile menționate]", "au denaturat, de fapt, însăși esența privilegiului împotriva auto-incriminării și dreptul lor de a tăcea". Ulterior, Curtea a considerat că chestiunile de securitate și ordine publică invocate de Guvern nu ar putea justifica prevederea (a se vedea *Heaney și McGuinness*, citată mai sus, § 47-58, cu trimitere la § 24).

50. În *Weh c. Austriei* (nr. 38544/97, 8 aprilie 2004), reclamantul a fost amendat pentru că a oferit informații inexacte ca răspuns la o solicitare din partea Autorității de District în temeiul Legii cu privire la Autovehicole, pentru a dezvălui numele și adresa conducătorului mașinii sale la o anumită dată. Acțiunea fusese deja pornită împotriva unui făptuitor necunoscut. Curtea a refuzat să se bazeze pe cazurile anterioare *P., R. și H.* (c. Austriei, nr. 15135/89, 15136/89 și 15137/89, decizia Comisiei din 5 septembrie 1989, Decizii și Rapoarte 62, p. 319), și a constatat că reclamantul nu a fost obligat să facă mai mult decât să statueze un simplu fapt – cine era conducătorul autovehicolului său – fapt ce nu a fost, în sine, incriminator. Curtea a constatat că, în această cauză, nu a existat nicio legătură între procedura penală care a fost inițiată împotriva unor persoane necunoscute și procedura în care reclamantul a fost amendat pentru că a oferit informații inexacte (a se vedea *Weh*, citată mai sus, § 32-56).

51. În *Shannon* (citată mai sus), reclamantul a fost obligat să ofere informații unui ofițer de urmărire penală despre un furt și ținerea contabilității false în temeiul Ordinului cu privire la veniturile obținute de pe urma comiterii de infracțiuni (Irlanda de Nord) din 1996. El nu a participat la un interviu pentru a oferi informații și a fost amendat. Deși reclamantul a fost achitat în acțiunea de bază împotriva sa pentru contabilitate falsă și pregătirea fraudei care rezultă din aceleași fapte, Curtea a concluzionat că a fost deschisă să examineze pretenția reclamantului privind ingerința în dreptul său de a nu se auto-incrimina. În ceea ce privește justificarea pentru măsurile coercitive, Curtea a constatat că nu toate măsurile coercitive generează o concluzie privind existența unei ingerințe nejustificate în dreptul de a nu se auto-incrimina. Curtea a constatat că nici cadrul de securitate, nici protecția procedurală disponibilă, nu ar putea justifica măsurile luate în această cauză (a se vedea *Shannon*, citată mai sus, § 26-40).

52. *Jalloh c. Germaniei* ([MC], nr. 54810/00, CEDO 2006 IX) se referă la utilizarea de probe sub formă de substanțe narcotice înghițite de către reclamant, care au fost obținute prin administrarea forțată de emetice.

Curtea a considerat dreptul la tăcere și privilegiul împotriva auto-incriminării după cum urmează:

”94. ... În timp ce articolul 6 garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor ca atare, ceea ce reprezintă în primul rând o problemă de reglementare în temeiul dreptului național (a se vedea *Schenk c. Elveției*, 12 iulie 1988, § § 45-46, seria A nr. 140, și *Teixeira de Castro c. Portugaliei*, 9 iunie 1998, § 34, Culegere 1998-IV).

...

100. În ceea ce privește utilizarea probelor obținute cu încălcarea dreptului la tăcere și a privilegiului împotriva auto-incriminării, Curtea reamintește că acestea sunt, în general, standardele internaționale recunoscute care stau la baza noțiunii de proces echitabil în temeiul articolului 6. Argumentarea lor constă, *inter alia*, în protecția bănuیتului împotriva constrângerii necorespunzătoare din partea autorităților, contribuind astfel la evitarea erorilor judiciare și la îndeplinirea scopurilor prevăzute în articolul 6. Dreptul de a nu se auto-incrimina presupune, în special, că acuzarea într-o cauză penală încearcă să demonstreze că are dreptate, fără a recurge la probe obținute prin metode de constrângere sau persecuție, în pofida voinței acuzatului (a se vedea, *inter alia*, *Saunders*, citată mai sus, § 68; *Heaney și McGuinness*, citată mai sus, § 40; *J.B. c. Elveției*, nr. 31827/96, § 64, CEDO 2001-III; și *Allan [c. Regatului Unit, nr. 48539/99]*, § 44[CEDO 2002-IX]).

101. În examinarea dacă o procedură a încălcat esența privilegiului împotriva auto-incriminării, Curtea va avea în vedere, în special, următoarele elemente: natura și gradul de constrângere, existența unor garanții relevante în cadrul procedurilor și modul de utilizare a oricărui material astfel obținut (a se vedea, de exemplu, *Tirado Ortiz și Lozano Martin c. Spaniei* (dec.), nr. 43486/98, CEDO 1999-V; *Heaney și McGuinness*, citată mai sus, §§ 51-55; și *Allan*, citată mai sus, § 44).

102. Cu toate acestea, Curtea a susținut în mod constant faptul că dreptul de a nu se auto-incrimina este în primul rând legat de respectarea voinței bănuیتului de a păstra tăcerea. După cum este, de obicei, înțeles în sistemele juridice ale Părților Contractante la Convenție și în altă parte, acesta nu se extinde la utilizarea în cadrul procedurilor penale a materialelor care pot fi obținute de la bănuیت prin utilizarea competenței legale, dar care are o existență independentă de voința bănuیتului ...

113. În opinia Curții, probele în discuție din prezenta cauză, și anume, drogurile ascunse în corpul reclamantului care au fost obținute prin administrarea forțată de emetice, ar putea fi considerate că se încadrează în categoria de materiale cu o existență independentă de voința bănuیتului, a căror utilizare nu este, în general, interzisă în cadrul procedurilor penale. Cu toate acestea, există câteva elemente care deosebesc prezenta cauză de exemplele enumerate în *Saunders*. În primul rând, ca și în măsurile contestate în *Funke* și *J.B. c. Elveției*, administrarea de emetice a fost utilizată pentru a extrage dovezi reale în pofida voinței reclamantului. Pe de altă parte, materialul corporal enumerat în cauza *Saunders* s-a obținut prin constrângere pentru examinarea medico-legală cu scopul de a detecta, de exemplu, prezența alcoolului sau a substanțelor narcotice.

114. În al doilea rând, gradul de forță utilizată în cazul de față diferă în mod semnificativ de gradul de constrângere necesar în mod normal pentru a obține tipurile de materiale menționate în cauza *Saunders*. Pentru a obține un astfel de material,

bănuitul este obligat să suporte pasiv o intervenție minoră în integritatea sa fizică (de exemplu, atunci când sunt preluate probele de sânge sau de păr sau de țesuturi corporale). Chiar dacă este necesară participarea activă a bănuितului, se poate observa din *Saunders* faptul că acest material se referă la ceea ce se obține în rezultatul funcționării normale a organismului (cum ar fi, de exemplu, probe de respirație, urină sau voce). În schimb, obligarea reclamantului în această cauză să regurgiteze dovezile căutate, necesită introducerea forțată a unui tub prin nas și administrarea unei substanțe, care să provoace o reacție patologică în corpul său. După cum s-a menționat anterior, această procedură nu a fost lipsită de riscuri pentru sănătatea reclamantului.

115. În al treilea rând, probele în cazul de față au fost obținute printr-o procedură care a încălcat articolul 3. Procedura utilizată în cazul reclamantului este în evidentă contradicție cu procedurile de obținere, de exemplu, a unui test de respirație sau a unei probe de sânge. Procedurile de tipul celor din urmă, cu excepția circumstanțelor excepționale, nu ating nivelul minim de severitate, astfel încât să contravină articolului 3. Mai mult decât atât, deși constituie o ingerință în dreptul bănuितului la respectarea vieții private, aceste proceduri sunt, în general, justificate în temeiul articolului 8 § 2 ca fiind necesare pentru prevenirea infracțiunilor (a se vedea, *inter alia*, *Tirado Ortiz și Lozano Martin*, citată mai sus).

116. ... [P]rincipiul împotriva auto-incriminării este aplicabil procedurii în cauză.

117. Pentru a stabili dacă a fost încălcat dreptul reclamantului de a nu se auto-incrimina, Curtea va avea în vedere, la rândul său, următorii factori: natura și gradul de constrângere utilizate pentru obținerea de probe, ponderea interesului public în investigarea și pedepsirea infracțiunii în cauză, existența unor garanții relevante în procedură; și modul de utilizare a oricărui material astfel obținut.”

(c) Aprecierea Curții

53. Reclamanții au susținut că dreptul la tăcere și dreptul de a nu se auto-incrimina sunt drepturi absolute și că, pentru a aplica orice formă de constrângere directă în solicitarea de la o persoană bănuite să facă declarații incriminatorii împotriva voinței sale, denaturează însăși esența acestui drept. Curtea nu poate să accepte acest lucru. Este adevărat, după cum au indicat reclamanții, că, în toate cazurile de până la moment în care a fost aplicată ”constrângerea directă” pentru a solicita unui bănuит real sau potențial să furnizeze informații care au contribuit, sau care ar fi putut contribui la condamnarea sa, Curtea a constatat o încălcare a privilegiului reclamantului împotriva auto-incriminării. Deși aceasta nu presupune faptul că orice constrângere directă va conduce automat la o încălcare. În timp ce dreptul la un proces echitabil în temeiul articolului 6 este un drept necondiționat, un proces echitabil nu poate fi obiectul unei singure reguli invariabile, ci trebuie să depindă de circumstanțele fiecărei cauze în parte. Acest lucru a fost confirmat în contextul specific al dreptului de a păstra tăcerea în *Heaney și McGuinness* și, mai recent, în hotărârea Curții în *Jalloh*, în care aceasta a identificat factorii pe care i-ar lua în considerare pentru a stabili dacă privilegiul reclamantului împotriva auto-incriminării a fost încălcat.

54. Reclamanții au susținut că speța *Jalloh* este diferită de prezenta cauză, în ceea ce privește faptul că declarațiile incriminatoare nu au fost obținute prin constrângere, ci mai degrabă prin utilizarea de probe "reale" de tipul celor indicate în *Saunders*, cum ar fi respirația, probele de sânge și urină, constituind, astfel, o excepție de la regula generală prevăzută în această hotărâre. Curtea este de acord că împrejurările de fapt în *Jalloh* au fost foarte diferite de prezenta cauză. Cu toate acestea, ea nu este convinsă de argumentul reclamanților. Chiar dacă în fiecare caz ar putea fi făcută o distincție între utilizarea constrângerii pentru a obține declarații incriminatorii, pe de o parte, și probe "reale" de natură incriminatoare, pe de altă parte, Curtea observă că cauza *Jalloh* nu a fost considerată ca una care se încadrează în excepția de probe "reale" din *Saunders*. Dimpotrivă, Curtea a constatat că acest caz trebuie să fie considerat ca fiind unul de auto-incriminare în funcție de sensul larg atribuit acestui termen în *Funke* și *J.B. c. Elveției*, pentru a cuprinde cauze în care s-a pus în discuție constrângerea de a preda probele incriminatoare (a se vedea *Jalloh*, citată mai sus, § § 113-16).

55. În lumina principiilor cuprinse în hotărârea sa *Jalloh* și pentru a stabili dacă esența dreptului reclamanților de a păstra tăcerea și de a nu se auto-incrimina a fost încălcată, Curtea se va concentra pe natura și gradul de constrângere utilizate pentru a obține probele, existența unor garanții procedurale relevante, precum și pe modul de utilizare a oricărui material astfel obținut.

56. Natura și gradul de constrângere folosite pentru a obține probe în cazul dlui O'Halloran sau încercarea de a obține probe în cazul dlui Francis, au fost stabilite în notificarea de urmărire penală pe care a primit-o fiecare reclamant. Ei au fost informați că, în calitate de deținători înregistrați ai vehiculelor lor, li se solicită să furnizeze numele și adresa completă a conducătorului auto, la timpul și data specificată. Fiecare dintre ei a fost informat că nefurnizarea de informații reprezenta o infracțiune în temeiul articolului 172 al Legii privind Traficul Rutier din 1988. Pedepsa pentru nerespectarea obligației de a oferi informații era o amendă de până la GBP 1,000, precum și privarea de dreptul de a conduce sau aplicarea a trei puncte de penalizare.

57. Curtea este de acord că constrângerea a fost de natură directă, după cum a fost și constrângerea în alte cazuri în care persoanele au fost amenințate sau li s-au aplicat amenzi pentru nefurnizarea de informații. În cazul de față, constrângerea a fost impusă în contextul articolului 172 al Legii privind Traficul Rutier, care prevede o obligație specifică pentru deținătorul înregistrat al unui vehicul de a oferi informații despre conducătorul vehiculului, în anumite circumstanțe. Curtea observă că, deși atât constrângerea, cât și infracțiunile rezultate au fost de natură "penală", constrângerea a reieșit din faptul, după cum a exprimat Lordul Bingham în Consiliul Coroanei, în cazul *Brown v. Stott* (a se vedea paragraful 31 de mai

sus), că "[t]oți care dețin sau au în proprietate autoturisme cunosc că se supun unui regim de reglementări. Acest regim este impus nu pentru că deținerea sau dreptul de proprietate asupra unui autovehicul reprezintă un privilegiu sau indulgență acordată de stat, ci pentru că deținerea și utilizarea de autovehicule (ca și, de exemplu, a armelor de foc ...) se consideră că pot cauza un prejudiciu grav". Cei care aleg să dețină și să conducă autovehicule pot fi considerați că ar fi acceptat anumite responsabilități și obligații ca parte a regimului de reglementare privind autovehiculele, iar în cadrul juridic al Regatului Unit aceste responsabilități includ obligația, în cazul în care există bănuiala comiterii unei infracțiuni rutiere, de a informa autoritățile cu privire la identitatea conducătorului auto din acea dată.

58. Un alt aspect al constrângerii aplicate în cauzele de față este caracterul limitat al urmăririi penale pe care a fost autorizată poliția să-l întreprindă. Articolul 172(2)(a) se aplică numai în cazul în care conducătorul autovehiculului este suspectat că ar fi comis o infracțiune relevantă și autorizează poliția să solicite informații doar "cu privire la identitatea conducătorului auto". Astfel, informația este, în mod semnificativ, mai limitată decât în cazurile anterioare, în care reclamanții au fost supuși autorității stabilite de lege care necesită elaborarea de "acte și documente de orice fel legate de operațiuni de interes pentru departament" (a se vedea *Funke*, citată mai sus, § 30), sau de "documente, etc., care ar putea fi relevante pentru evaluarea impozitelor" (a se vedea *J.B. c. Elveției*, citată mai sus, § 39). În *Heaney și McGuinness*, reclamanților li s-a solicitat o "explicație completă a deplasărilor [lor] și acțiunilor pe parcursul oricărei perioade specificate" (citată mai sus, § 24), ca și în *Shannon*, informații (doar cu o restricție juridică limitată secretului profesional) cu privire la orice chestiune pe care ofițerul de urmărire penală o consideră că se referă la urmărirea penală (a se vedea trimiterea la § 23 din *Shannon*, citată mai sus). Informațiile solicitate de la reclamant în *Weh* au fost limitate, la fel ca și în prezenta cauză, la "informațiile cu privire la persoana care a condus un autovehicul anumit ... la un moment dat ..." (a se vedea *Weh*, citată mai sus, § 24). Curtea nu a constatat nicio încălcare a articolului 6 în acea cauză, pe motiv că nu exista și nici nu se intenționa intentarea vreunei acțiuni împotriva lui. Curtea a observat că cerința de a constata un fapt simplu – cine a fost conducătorul auto - nu a fost, în sine, incriminatoare (ibid., § § 53-54). Mai mult, după cum a menționat Lordul Bingham în *Brown c. Stott* (paragraful 31 de mai sus), articolul 172 prevede sancționarea pentru un interogatoriu prelungit cu privire la faptele care se presupune că constituie infracțiuni, iar sancțiunea pentru refuzul de a răspunde este "moderată și non-privativă de libertate".

59. Curtea s-a referit în *Jalloh* la existența în procedură a unor garanții relevante. În cazurile în care se aplică măsurile coercitive din articolul 172 al Legii din 1988, Curtea constată că, în temeiul articolului 172 (4), nicio infracțiune nu este comisă în temeiul articolului 172 (2) (a), dacă deținătorul

vehiculului demonstrează că el nu a știut și nu a putut să știe, cu o diligență rezonabilă, cine a fost conducătorul vehiculului. Astfel, infracțiunea nu este una cu răspundere strictă și riscul de admitere a probelor neveridice este neglijabil.

60. În ceea ce privește modul în care au fost utilizate declarațiile, declarația dlui O'Halloran precum că el a fost conducătorul automobilului său a fost admisibilă ca dovadă a acestui fapt, în temeiul articolului 12 (1) al Legii privind Contravenienții Rutieri din 1988 (a se vedea paragraful 27 de mai sus), și el a fost în mod corespunzător condamnat pentru exces de viteză. În cadrul procesului, el a încercat să conteste admiterea declarației sale în temeiul articolelor 76 și 78 ale Legii cu privire la Poliție și Probele Procesual Penale din 1984, deși contestarea a eșuat. A rămas de competența acuzării să demonstreze în cadrul unei proceduri ordinare, comiterea infracțiunii dincolo de orice îndoială rezonabilă, inclusiv protecția împotriva utilizării de probe neveridice și probe obținute prin persecutare sau prin alte mijloace necorespunzătoare (fără a include o contestare a admisibilității declarației în conformitate cu articolul 172). Inculpatul ar fi putut prezenta probe și martori, dacă ar fi dorit. Din nou, după cum s-a menționat în cauza *Brown c. Stott*, identitatea conducătorului auto este unicul element al infracțiunii de exces de viteză și nu se pune problema unei condamnări care să rezulte din procedura de bază în ceea ce privește exclusiv informațiile obținute ca rezultat al articolului 172(2)(a).

61. Întrucât dl Francis a refuzat să facă o declarație, aceasta nu a putut fi utilizată în cadrul procedurilor de bază și, într-adevăr, procedurile de bază nu au fost niciodată continuate. Chestiunea utilizării declarațiilor în cadrul procedurilor penale nu a fost ridicată, deoarece refuzul său de a face o declarație nu a fost utilizat ca probă: el a constituit o infracțiune în sine (a se vedea *Allen c. Regatul Unit* (dec.), nr. 76574 / . 01, CEDO 2002-VIII).

62. Având în vedere toate circumstanțele cauzei, inclusiv natura particulară a reglementărilor și caracterul limitat al informațiilor solicitate printr-o notificare în temeiul articolului 172 al Legii privind Traficul Rutier din 1988, Curtea consideră că esența dreptului reclamantilor de a păstra tăcerea și de a nu se auto-incrimina nu a fost încălcată.

63. Prin urmare, nu a existat o încălcare a articolului 6 § 1 al Convenției.

C. Articolul 6 § 2 al Convenției

64. Reclamantii au invocat articolul 6 § 2 al Convenției și prezumția de nevinovăție, dar nu au formulat pretenții separate față de această prevedere.

65. Curtea constată că nu este cazul să examineze distinct situația în temeiul articolului 6 § 2 al Convenției.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Hotărăște*, cu cincisprezece voturi pentru și două împotriva, că nu a existat o încălcare a articolului 6 § 1 al Convenției;
2. *Hotărăște*, în unanimitate, că nu se ridică nici o problemă distinctă în temeiul articolului 6 § 2 al Convenției.

Redactată în limbile engleză și franceză, și comunicată într-o ședință publică la Palatul Drepturilor Omului din Strasbourg, la 29 iunie 2007.

Vincent Berger
Jurisconsult

Jean-Paul Costa
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolului 74 § 2 al Regulamentului Curții, următoarele opinii separate sunt anexate la această hotărâre:

- (a) opinia concurentă a judecătorului Borrego Borrego;
- (b) opinia disidentă a judecătorului Pavlovski;
- (c) opinia disidentă a judecătorului Myjer.

J.-P.C.
V.B.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights

Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.